

גליון 44

- ענקזיעס
- דימערסיע
- פאביעס
- עדיקשאנס
- א.ו.ס.ד.
- פאניק אטאקעס
- סעלף קאנפידענס
- א.ד.ג.

טעראפי

געקליבענע בריוון פון ספר עצתו אמונה - ארויסגעגעבן דורך מוסדות היכל הקודש ברסלב - בנשיאות הראש ישיבה שליט"א

וואס טו איך ווען איך זע ווי מען צעשניידט קינדער?

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

פארשלאגן וואק האב איך געזען אינעם תלמוד תורה וואו איך בין א מלמד, ווי קינדער פון כיתה ב' קינען זיך, כמעט די גאנצע קאלס האבן זיך גענומען אויף איין קינד און אים געלאזט מכות רבות. איך בין געלאזט רעדן מיט זייער מלמד און אים דערציילט וואס איך האב געזען, האט ער מיר געזאגט אז ער האט געזאגט פאר די קינדער אז עס איז נישט קיין פראבלעם צו שלאגן יענעם קינד, ווייל ער טארט אין קאלס.

איך בין געווארן שאקירט פון דעם ענטפער, איך בין געלאזט צום אים החינוך פון די תלמוד תורה און אים דערציילט די מוסר מיט'ן קינד און דער מלמד, האט ער מיר גלייך געזאגט אז פאר דעם קינד קומט זיך צוויי פאטער, נישט קיין חילוק פון וואס, צי פונעם מלמד אדער פון די קינדער, ווייל ער איז א קאכעדיגער צוואלדאטעס קינד.

איך האב זיך דורכגעריסן מיט'ן מנהל דער וועג, און דער מנהל האט מיר געפרעגט אויב איך וויל לערנען מיט דעם קינד פריוואט, און איך האב אים געזאגט אז איך וויל טראכטן וועגן דעם, וואס פאר'ן איך טון?

איך שפיר ווי איך נעם די אחריות פון די גאנצע תלמוד תורה אויף מיר, איז דאס ריכטיג? עס שלאגט מיר אפ, וואס קען איך אדער טון אז קינדער ווערן ממעל גע'הרג'ט אין תלמוד תורה?

י"ש כח

תשובה מאת הראש ישיבה שליט"א:

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת בהעלותך, ט"ז סיון, שנת תשפ"ה לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר.

א שרעק צו הערן וואס דו דערציילסט. איך דערמאן זיך ווען עס האט פאסירט די שרעקליכע אומגליק, ווען מען האט צעשניטן א טייער אומשולדיג אינגל אין בארא פארק, האט מוהרא"ש דעמאלט געגעבן א פייערדיגע הספד, מוהרא"ש האט דערציילט מעשיות ווי מען שלאגט קינדער און מען פארשעמט קינדער, מוהרא"ש האט געשריגן פון זיין הייליג הארץ אז די גזירה איז געקומען צוליב דאס וואס מען טוט מיט קינדער אין חדר, ווי מען שלאגט מיט מכות רצח און מען פארשעמט, איינע פון די מעשיות האט מוהרא"ש דערציילט, וואס א איד האט אים דערציילט, א מוֹרְאֵי דִּינֵי מַעֲשֵׂה וואס ער האט אַלײַן מיטגעהאלטן. איין נאכמיטאג גייט ער אויפן גאס און ער זעט ווי א גרויסע גרופע קינדער, א דרייסיג פערציג קינדער, באגלייטן איין קינד און זיי זינגען אויף אים: "דו ביזט א שולעכטער אינגל! דו ביזט א שולעכטער אינגל!" דער איד גייט צו צו זיי צו זען וואס גייט פאר, זעט ער ווי דער אינגל האט אנגעטון א קרוין אויפן קאפ און עס שטייט דאךט אויפגעשריגן "איך בין א שולעכטער אינגל!"

דער איד האט נישט געקענט אויסהאלטן צו זען ווי מען פארשעמט אזוי א קינד, ער האט פארגעהאלטן די קינדער פארוואס זיי טוען דאס, האבן די קינדער זיך פארקענטפערט אז זיי דארפן דאס טון ווייל זייער רבי האט זיי אזוי געהייסן, דער מלמד האט געהייסן פאר די קינדער אז זיי דארפן אהיים באגלייטן דעם קינד און זינגען אויף אים די גאנצע וועג אז ער איז א שולעכטער אינגל. דער איד האט אראפגענומען דעם קרוין פון קינד'ס קאפ און עס אנגעטון אויף זיין אייגן קאפ, און געזאגט פאר די קינדער אז זיי זאלן אים אנהויבן צו באזינגען אז ער איז א שולעכט אינגל... די קינדער האבן זיך געשעמט פון דעם עלטערן איד און זיי האבן געוואלט אנוועקלויפן, דער איד האט זיי אָבער נישט געלאזט, ער האט זיי געהייסן אז זיי זאלן אים נאכשרייטן אזוי ווי זיי האבן נאכגעשריגן דעם אינגל. און ווען די קינדער האבן אים געזאגט אז זיי ווילן אים נישט פארשעמען, האט ער זיי שוין מסביר געווען אז א גווייטן אינגל טאר מען אויך נישט פארשעמען. און דער ווייל האט דער איד אריינגעלייגט דעם קרוין ביי זיך אין טאש, און האט געפרעגט די קינדער אין וועלכע תלמוד תורה זיי לערנען.

דעם קומענדיגן טאג איז דער איד אריבערגעגאנגען צו דעם תלמוד תורה ביי מיטאג צייט, ווען די מלמדים פארגאמען זיך אינעם מלמדים-ציימער, דאךט האט ער ארויסגענומען דעם קרוין פון טאש און געפרעגט די מלמדים ווער פון זיי האט געמאכט דעם קרוין. איין מלמד איז רויט געווארן און זיך אנגערופן צו דעם איד אז ער זאל ארויסקוקען אינדריסן צו רעדן מיט אים דערנוועגן. דער איד האט אָבער נישט מסכים געווען, ער האט זיך אפגעקוקט פארהאלטן אין פארגאט פון אלע מלמדים. דער מלמד האט זיך געפערט ביי אים: "זייט מיר נישט מבזה דא ברבים, קומט ארויס אינדריסן און איך וועל רעדן מיט אייך", האט דער איד אנגעהויבן שרייטן אויף אים: "מען טאר נישט מבזה זיין א איד ברבים? און דאס הייסן פאר א גאנצע קלאס קינדער צו גיין נאכשרייטן און נאכזינגען א אינגל און אים פארשעמען אויפן גאס, דאס איז נישט קיין פראבלעם? דאס איז דער וועג ווי אזוי א מלמד דארף לערנען מיט קינדער? דו וועסט נישט אזוי שטעלן פטור ווערן פון מידה" און דער איד האט טאקע געמאכט אן איבערקערעניש דאךט אין מוסד, אז אזא זאך זאל זיך מער קיינמאל נישט איבער'חזר'ן.

ווען מוהרא"ש האט געגעבן דעם הספד איז געווען א פחד אין שול, מען האט קוים געאטעמט, מוהרא"ש האט געשריגן: "יעצט פֿרעג איך אייך, איך דאס קינד נישט צעשניטן געווארן לעבעדיגענהייט? איר ווייסט אז א קינד וואס גייט דורך אַזעלכע בושות ווערט געשעדיגט אין מח פאר זיין גאנץ לעבן?"

איינער פון די אינגעלייט, נישט קיין תלמיד, איינער וואס פלעגט קומען אויסהערן חיזוק - האט אריינגעפרעגט: "עס איז טאקע ממש אזוי געפערליך?" און מער האט נישט אויסגעפערט, מוהרא"ש האט אנגעהויבן דערציילן נאך מעשיות און נאך מעשיות, און נאך יעדע מעשה האט מוהרא"ש זיך אויסגעדרייט צו יענעם גאסט און געפרעגט: "נו זאג מיר עס איז יא געפערליך אדער נישט געפערליך?"

נאך א מעשה האט מוהרא"ש דערציילט פון א אינגל אין חדר, מוהרא"ש האט געזאגט: דער טאטע פון דעם אינגל זיצט דא יעצט ביים שיעור. דער אינגל איז געבערע געווארן א יתום ביי די פינף יאר, זיין מאמע איז נפטר געווארן יונגערהייט. איין טאג האט מען געגעבן צו עסן אייער אין חדר פאר מיטאג, דאס קליין אינגל האט שטילערהייט אריינגעלייגט עטליכע אייער אין טאש, און דער מנהל האט דאס באמערקט.

מער האט נישט אויסגעפעלט, דער מנהל איז אריין אין א ווילדע פּעס אז דער אינגל האט געגרייט עטליכע אייער, און ער האט אָנגעהויבן צו שלאגן דעם קינד מכות רצח, ער האט אזוי געפראסקעט און געשלאגן, אז דער מלמד פונעם אינגל האט דאס שוין מער נישט געקענט צוקוקן, האט ער גענומען דאס קינד אין די זייט און אים געפרעגט פארנוואס ער האט גענומען די אייער, האט דער אינגל געזאגט אז ער האט זיך געשפילט מיט די שניי אויפ'ן גאס און ער איז געווארן זייער קאלט, דעריבער האט ער געוואלט אריינלייגן עטליכע וואריקע אייער אין טאש זיך אָנצוואוואריקען מיט דעם, ער האט נאָכדעם געוואלט צוריקלייגן די אייער.

מוהרא"ש האט געפיערט און געשריגן: יעצט לאמיר פארשטיין וואס איז געווען די גרויסע עבירה פון דעם אינגל אז ער האט געדארפט כאפן דערפאר אזעלכע געהרג'טע שלעק. קודם האט ער בכלל נישט געוואלט גיב'ענען די אייער, ער האט זיך גאר געוואלט אָנצוואריקען דערמיט פאר עטליכע מינוט, וואלט ווען דער מנהל אים געדארפט קודם פרעגן פארנוואס ער האט דאס געטון, און דאן וואלט עס שוין געווען אן אנדערע מעשה אינגאנצן. צווייטנס, אפילו לאמיר זאגן אז ער האט יא געוואלט גיב'ענען די אייער, קומט זיך אים פאר דעם מכות רצח? לערן אים אויס און זאג אים אז ער זאל דאס נישט טון נאכאמאל. און דריטנס, אפילו אויב דער מנהל האלט יא אז עס קומט זיך א שטראף פאר דעם אינגל, איז דאך דא גענוג נאךמאלע שטראפן אים צו געבן, ער קען אים זאגן אז מארגן וועט ער נישט קענען ארויסגיין שפילן ביי מיטאג, אדער עפעס ענליך; עס קומט זיך זיכער נישט קיין שרעקליכע שלעק פאר א קליין אינגל וואס האט געגרייט אפאר אייער.

מוהרא"ש האט זיך אויסגעדייט צו דעם גאסט און געפרעגט: "וויילסט הערן נאך א מעשה?" דער עולם איז געזיצן געפרוירן, מען האט זיך נישט געריט, אלע האבן געוויינט שטילערהייט, מוהרא"ש דערציילט: אן עטליכע מעשה האט איהן געהערט פון א מלמד פון אן אנדערע תלמוד תורה, דערציילט ער מיר אז איין טאג ביי מיטאג איז געווען דאָרט א מלמד וואס האט געפערליך געשלאגן א קינד, ממש געהרג'טע קלעפ פאר א קליין אינגל. די איבריגע מלמדים זענען געקומען צו לויפן צו זען וואס עס האט פאסירט, זאגט יענער מלמד אז אזוי ווי דאָרט איז נישט געווען קיין האנטוכער אפצוואווישן די הענט, גאר עס איז געווען דאָרט א בלאזער וואס בלאזט ארויס הייסע לופט און מיט דעם טרוקנט מען זיך אָפ די הענט, איז געגאנגען דער אינגל און ער האט געוואלט אריינשטופן אן איי אין די מאשין, און אזוי צעברעך די מאשין, און דעריבער קומט זיך אים גוטע פּעטש.

יעצט איז ווידער די זעלבע מעשה, קודם פרעג דעם קינד וואס ער האט געוואלט טון און פארנוואס ער האט דאס געטון, איידער די מאכסט אָפ אז ער האט זיכער בַּמזיד געוואלט צעברעכן די מאשין. דערנאך קוק טאקע אויב דער מאשין איז צעבראכן געווארן, און אפילו אויב ער האט טאקע בַּמזיד צעבראכן די מאשין, איז ער אויך נישט מחויב מיתה פאר דעם, רעד מיט אים און לערן אים אויס אז מען טאר דאס נישט טון, און גיי בעסט פון זיין טאטן צו באַפאָלן די שאַדן.

דערנאך געבט מען א קוק אויפן מאשין און מען זעט אז עס בכלל נישט צעבראכן, דאס קינד שטייט אין די זייט און וויינט בקלות נוראות פון יסורים, און ווען מען פרעגט אים וואס ער האט געטון, זאגט ער אז זיין אייז פשוט אראפגעפאלן אויף דער ערד, איז ער געגאנגען עס אָפּוואשן, און דערנאך האט ער עס געוואלט אויסטרוקענען ביי דעם מאשין. עס האט זיך ארויסגעשטעלט אז דער אינגל האט בכלל נישט געטון, און נישט געוואלט טון, קיין שום ענליך.

דאס קינד וועט אָבער קיינמאל נישט פארנעסן די מעשה, ער וועט אייביג געדענקען די שלעק וואס ער האט געכאפט פאר אומזיסט. דער אינגל האט נישט צעבראכן דעם מאשין, דער מלמד האט אָבער יא צעבראכן די נפש פון דעם קינד און אים געמאכט פאר א בעל מום אויף זיין גאנץ לעבן.

האסט מיר אזוי צעשוידערט מיט דיין בריוו; ווי קען זיין היינט שנת תשפ"ה, ווען אלע זאגן אז מען שלאגט שוין נישט, היינט זאל א מלמד ענטפערן ווען מען קומט אים זאגן אז די גאנצע כיתה שלאגט א קינד זיך אויסלאכן און זאגן עס קומט אים! איך וויין, איך דערמאן זיך ווי מוהרא"ש געבט די הספד, מוהרא"ש פרעגט יענעם: "וויילסט הערן נאך א מעשה?" יענער האט שוין נישט געענטפערט, יענער איז שוין געזיצן פארוויינט, מוהרא"ש זאגט: אָן אנדער אינגל איז געווען געבערע א יתום פון זיין מאמע, זיין טאטע האט געדארפט שווער ארבעטן צו ברענגען פרנסה, שוין גאר פרי האט ער געדארפט ארויסלויפן פון הויז צו די ארבעט, האט ער געבעטן פונעם גרעסטן אינגל אז ער זאל אַכטונג געבן אויף די קלענערע קינדער, ער זאל זיי אָנטון און זיי שיקן אין חדר און אין שולע. פארשטייט זיך אז דאס איז נישט קיין גרינגע ארבעט אפילו פאר עלטערן און זיכער פאר א קינד, און ביז ער האט אלעס געענדיגט איז געווארן שפּעט, און ער איז אָנגעקומען א שעה שפּעט אין חדר.

איר ווייסט אז א קינד וואס גייט דורך אזעלכע בושות ווערט געשעדיגט אין מוח פאר זיין גאנץ לעבן?

ווען ער קומט אריין אין קלאס, איז דער מלמד אים מקבל פנים מיט פּעטש און פרעסק, און שרייט אויף אים: "פארנוואס ביזטו געקומען אזוי שפּעט?" דער אינגל וויינט געבערע, ער ווייסט דעם אָמת אז ער איז נישט שולדיג, ער האט געבערע נישט קיין מאמע, און ער דארף טון די ארבעט פון א מאמע יעדן אינדערפרי. און דער מלמד שרייט ווייטער: "מארגן זאלסטו זיכער מאכן צו זיין צייטליך אין חדר, ווייל אויב נישט וועסטו ערשט כאפן פון מיין שטעקן?" פארשטייט זיך אז צומארגנס האט דער אינגל ווייטער נישט געקענט קומען צייטליך, און ער האט מורא געהאט צו זאגן א ווארט פארן מלמד, און אזוי האט ער געכאפט און געכאפט אן אויפהער. הייסט דאס דען נישט צעשניטן א קינד? קודם פרעג זיך נאך און ווער געוואוינט וואס די מעשה איז, אָפּשר איז דאס קינד בכלל נישט שולדיג?

איך בעט דיר זייער זאלסט ווייטער בלייבן אין די חדר, און אז דו זעסט ווי מען צעשניידט קינדער - זאלסטו זיך אננעמען פאר די קינדער, זאלסט נישט מורא האבן - צו זאגן דעם אמת - פון קיינעם.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

וועל איך שוין קיינמאל נישט האבן קיין זעלבס זיכערקייט?
פארוואס אן די נייעס בין איך אזוי פרייליך?
ווי אזוי קען איך וויסן אויב די זאך וואס איך בעט, איז גוט פאר מיר?

קוקט ארויס אויף די קומענדיגן זאגן: **ה'ה'!**

צו באקומען די גליין וועכענטליך אויף אימייל,
טעקסט אייער אימעיל אדרעס צו: 347.651.1218
אדער שרייבט צו: trpy458@gmail.com
קול ברסלב 212.444.9191 / בא"ב 0797040066